

er et fast og klart Begreb, saa veed jeg aldeles ikke, hvilke Begreber der egentlig bliver tilbage som faste, og saa ser jeg ikke, hvilke Bestemmelser i Grundloven det skulde være, som ikke lode sig forandre ved simpel Lov under Forgiveude af, at man blot udvilde, hvad den Tid forstod derved. Det, som det ærede Medlem ansætte til Forsvar for sin Paastand, var heller ikke det, at Begrebet i nogen Maade havde været undergivet nogen Forandring siden Grundloven, men kun det, at efter hans Mening var der i Henseende til de faktiske Forhold paa Landet indtraadt en Forandring, som gjorde, at det nu hyppigere end tidligere var gennem Familieforhold, at Arbejdsgjæringen i Huset blev udsjort. Jeg kan ikke sige, om dette er Tilfældet. Jeg betvivler det rigtignok overmaade stærkt; men det er jo dog tydeligt, at den Omstændighed, at man nu bruger andre Personer og stiller dem i et andet Forhold til sig, end man tidligere gjorde, ikke i fjerneste Maade har Noget at gøre med Hensyn til Begrebet „privat Tjenesteforhold“ eller med Hensyn til Lovgivningsmagtens Opfattelse deraf. Naar det ærede Medlem dernæst henviste til, at Lyndeloven af 10de Mai 1854 skulde have givet lignende Bestemmelser som dem, der her foreslaas givne, og naar han mente, at naar man vilde kalde det en autentisk Fortolkning, saa maatte man ogsaa kalde § 10 i Lyndeloven en autentisk Fortolkning, saa vil jeg dog rigtignok sige, at en blot og bar Oplæsning af denne Paragraf viser, hvor lidet træffende det ærede Medlems Bemærkning paa dette Punkt er. Det hedder nemlig der: „En Overenskomst om Tjeneste for kortere Tid end een Maaned, uden at Forlængelse, naar Opfigelse unblades, skal indtræde, henregnes ikke til Lyndekontrakter.“ Der siges altsaa ikke her et eneste Ord om Begrebet „Tjenesteforhold“ eller privat Tjenesteforhold; men der siges, at en Overenskomst om Tjeneste for kortere Tid end een Maaned henregnes ikke til Lyndekontrakter, altsaa ikke til den Art af Kontrakter, som omhandles i Loven af 10de Mai 1854. Loven er overfreven „Lyndelov for Kongeriget Danmark“, og det har derfor ligget Koncipisten paa Hjerte, at hvad der kom til at gaa ind under denne Lov, skulde falde ind under Begrebet „Lynde“, og derfor blev denne § 10 indsat i Loven, men det var vistnok Noget, som laa fjernt fra Koncipisten Scheels Tanke, at gaa ud paa at give en Forklaring, som skulde have Betydning med Hensyn til Betingelserne for Valgret og Valgbarhed til Rigsdagen. Det er slet ikke Begrebet „Tjenesteforhold“, men Begrebet „Lynde“, som denne Lov gaar ud paa at bestemme, og det ikke med Hensyn til Forholdet til Grundloven, men med Hensyn til Forholdet til Loven af 10de Mai 1854. Det ærede Medlem gif dernæst over til at tale nærmere om Bestemmelserne i Valglovens §§ 2 og 5. Med Hensyn til Bestemmelserne i § 2, da har jeg allerede ud-

talt det Fornødne, og jeg har bestemt pointeret Noget, som jeg gjorde gjældende den Gang, da Loven af 3die April 1868 var for, nemlig at Begrebet „uberygtet“ netop er af de Begreber, som ere afhængige af enhver Tids Opfattelse deraf. Hvad det ærede Medlem derimod bemærkede om Valglovens § 5, det tror jeg ikke var rigtigt. Det ærede Medlem sagde, at det dog fornødtigvis aldrig kunde være Meningen med § 5 i Valgloven, at det skulde tillades, at ogsaa Andre end de Personer, som stode nævnte der, kunde betragtes som Personer, der ere ude af Naadighed over deres Vo. I § 5 i Valgloven staar der: „Saa kan Valgret eiheller udøves af den, som er under Værgemaal, eller hvis Vo er under Fallitbehandling“. Den siger altsaa ikke det Mindste om, at den vil fortolke Ordene „er ude af Naadighed over sit Vo“, men den siger blot ganske simpelt, at Valgret ikke kan udøves af dem, den nævner. Jeg holder mig aldeles overbevist om, at hvilken Opfattelse man end har om Spørgsmaalet om Domstolenes Forhold til Lovgivningsmagtens Afgjørelse, saa vil aldrig nogen Domstol antage, at denne Bestemmelse skulde være til Ginder for at antage, at ogsaa Andre end de der nævnte Personer skulle komme ind under dem, der ere ude af Naadighed over deres Vo, og jeg kan ogsaa sige, at saavidt mig bekjendt, saa lærer netop nu den nuværende Statsretslære, at de Personer, som ere under Retsfølgning efter 5—3—18, forsaavidt den endnu gjælder, nemlig for Arrest, ligefrem maa falde ind under dem, som ere ude af Naadighed over deres Vo. Naar det ærede Medlem dernæst henviste til Loven af 3die April 1868, da skal jeg være den Førfste til fuldstændig at indrømme dens Grundlovmæssighed, som jeg jo som Ordsfører i Udvalget i sin Tid i høi Grad havde Leilighed til at forsvare og skarpt at have, men det er jo aldeles ikke Andet end, hvad jeg har sagt, nemlig, at Begrebet uberygtet ikke er et fast Begreb; deraf følger ikke, at alle andre Begreber heller ikke skulle være faste. Det ærede Medlem sagde, at Loven om Væresopreisning gjorde en indgribende Forandring i den ved Grundloven fastsatte Tilstand. Det kan jeg ikke indrømme; thi hvis det var Tilfældet, maatte vi med Hænder og Fødder have modsat os denne Lov. Nei tværtimod; den er fuldstændig stemmende med Grundloven, fordi denne som sagt ikke har afflaaret nogen Tids Opfattelse af det omtalte Begreb. Naar det ærede Medlem endelig til Slutningen fremhævede, at der skulde være Betænkelighed ved at vælge den Vej, jeg har foreslaaet, nemlig at lade Domstolene afgjøre dette Spørgsmaal, som her ligger for, maa jeg tilstaa, at den Sætning af det ærede Medlem er mig ganske ubegribelig. (Casse: Det har jeg aldrig sagt!) Jeg tillod mig at notere disse Ytringer. Det er ganske klart, at saaledes som Forholdet er, har Domstolene den mest utvivlsomme, forfatningsmæssige Ret